

Іванова А. С.

*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

Механізм регулювання виробничо-фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств

У сучасних ринкових умовах ефективно виробництво в сільськогосподарських підприємствах неможливо без знання і практичного використання керівниками і спеціалістами господарств системи економічних важелів, управління ними як стимулами ефективного розвитку виробництва.

Система економічних важелів в сільськогосподарському підприємстві, якими потрібно кваліфіковано маневрувати, представляється нами в наступному змісті [1]:

1. Змінні витрати і їх можливе зниження.
2. Постійні витрати і їх можливе зниження.
3. Критичний рівень врожайності культур і продуктивності тварин, що забезпечує беззбиткове виробництво.
4. Ціни реалізації господарством продукції. Ціни на матеріальні ресурси,
5. Внутрішньогосподарські ціни на продукцію і послуги.
6. Виручка від реалізації.
7. Валова маржа (виручка мінус змінні витрати).
8. Операційний важіль (відношення валової маржі до прибутку).
9. Коефіцієнт валової маржі (відношення валової маржі до виручки),
10. Поріг рентабельності (відношення постійних витрат до коефіцієнта валової маржі) та інші.

Поряд з системою економічних важелів і стимулів найважливіше значення має і система технологічних і економічних нормативів господарства. Найбільш важливі з них наступні:

1. Нормативна врожайність культур, продуктивності тварин.
2. Норми вироблення на сільськогосподарських роботах і норми обслуговування тварин.
3. Норми годівлі тварин.
4. Норми висіву насіння.
5. Норми внесення добрив, витрати отрутохімікатів, гербіцидів.
6. Норми витрати паливно-мастильних матеріалів.
7. Норми відрахувань підрозділів господарства її адміністрації:
 - а) на сплату податків до бюджету і в позабюджетні фонди;
 - б) на створення (поповнення) централізованого загальногосподарського фонду соціально-культурного заходів;
 - в) на створення (поповнення) централізованого загальногосподарського резервного фонду;
 - г) на утримання загальногосподарського апарату управління.

8. Норми відрахувань до заробітної плати на соціальне страхування і соціальне забезпечення.

9. Орендна плата за землю.

10. Нормативи з будівництва об'єктів.

11. Нормативи по ремонту машин, устаткування, будівель, споруд.

12. Розміри можливих кредитів господарства з централізованого резервного фонду для підрозділів і процентні ставки за цей кредит [4].

Наведені економічні важелі, стимули і нормативи господарювання є найважливішими інструментами економічного механізму господарювання в сільськогосподарських підприємствах [4].

Завданням керівників і фахівців господарств є вміле регулювання виробництва в процесі управлінської діяльності із застосуванням економічних важелів, стимулів і нормативів з метою підвищення його ефективності [5].

Отже, застосування зазначеної системи економічних важелів, стимулів і нормативів у виробничо-фінансовій діяльності сільськогосподарських підприємств забезпечує більш високий рівень мотивації працівників, рівень господарювання, підвищення ефективності та конкурентоспроможності виробництва.

Список використаних джерел:

1. Градів С. І. Організація підприємницької діяльності : підр. / С. І. Градів, Г. С. Подгробурский. – К., 2016. – 416 с.
2. Крячков І. Т. Екологічний механізм господарювання в сільськогосподарських підприємствах і умови його ефективного функціонування / І. Т. Крячков, А. В. Миколаїв, 2015. – 178 с.
3. Особливості стратегічного управління розвитком аграрних підприємств / Н. М. Сіренко, І. В. Баришевська // Економіст. – 2012. – № 2 (304). – С. 17-18.
4. Соболівський А. А. Особливості комерційного розрахунку в ринковій економіці / А. А. Соболівський // Економіка с.-г. підприємств. – 2017. – №8. – С. 92.
5. Ходос Д. В. Економічний механізм сільськогосподарського виробництва південного регіону України / Д. В. Ходос // Економіка с.-г. підприємств. – 2018. – №5. – С.76.

Науковий керівник: **Баришевська І. В.**, канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна